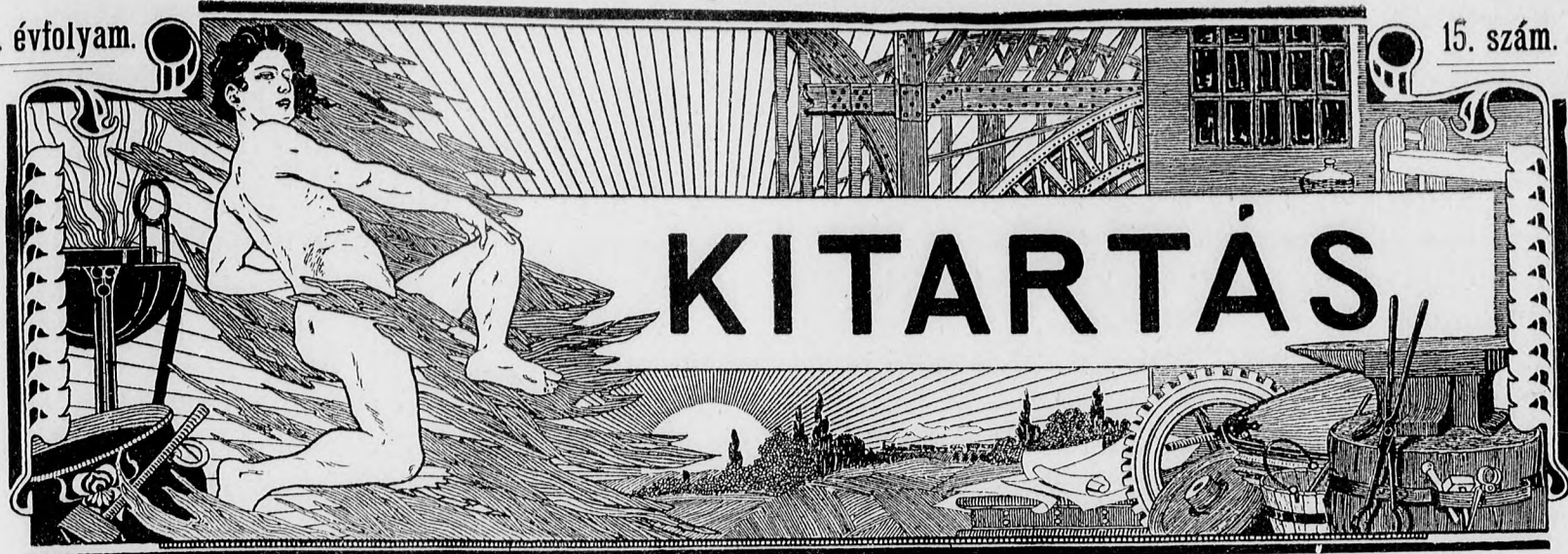

1900. április hó 15-én.

II. évfolyam.

15. szám.

Társadalmi, szépirodalmi és ismeretterjesztő hetilap.

MEGJELENIK VASÁRNAPONKINT.

Előfizetési díj:
Helyben és vidéken postaküldéssel . . . . .24 korona.
Az előfizetők baleset általi halál, állandó vagy részleges munkaképtelenség esetére a *Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaságnál* 2000 koronára vannak biztosítva.

Felolós szerkesztő:
SZENTESSY GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
VIII. ker., Köztemető-út 3. sz.
Telefon szám 58-61.

Husvétii báránka.

Feltámadunk!

Budapest, 1900. április 15.

Feltámadt Jézus e napon! Halleluja!

Isten fia, kit megostoroztak, akit keresztre feszítettek és eltemettek, kitört sírjából, feltámadott s felment a mennybe, hol itélni fog elevenek és holtak felett . . . Ezt tanítja a szentírás.

Boruljatok le és imádkozzatok! Mert mindnyájatok bűneért halt meg a Megváltó! És ha vége az imádságnak, örüljétek az örvendezőkkel, öltsetek dísz s ünnepeljétek a Megváltó feltámadását! Menjétek templomotokba tisztult szívvvel, emelkedett lélekkel, kiáltatok Halleluját, mert feltámadott a Megváltó, kit ellenségei, a pogányok s a farizeusok keresztre feszítettek!

Azóta sok év merült az örök semmi mélyseges tengerébe. Századok merültek fel s hulltak alá a feledésbe. Mi is elporladunk, semmivé leszünk. Uj emberek, uj népek, uj nemzetek fognak táplálkozni porainkból, de a Megváltó példaképe örökké élni fog, amíg emberek élnek és küzdenek az igazért, a közjóért, a nem-es gondolatokért és tettekért.

Ezerszer ismétlődött meg azóta a Megváltó szomorú története. Mert mindig voltak és lesznek emberek, kik rajonganak az emberiség jóvoltáért, kik fáradnak, küzdenek az igazért, a közjóért, és mindig lesznek farizeusok és pogányok, akik leköpdösik, kigunyolják és keresztre feszítik az igazság bajnokait.

Azok köpdösték le, azok gunyolták ki, azok feszítették keresztre az Isten fiát, akik-

nek javaért, akiknek boldogságaért küzdött a Megváltó. Azok kiáltottak *feszítsd meg*-et, akiknek bűneiért feláldozta magát a Messiás.

És mit mondott Jézus a kereszten? „Uram, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!”

Hányszor ismétlődött meg ez a példa azóta az igazság bajnokaival! Azokkal, akik fényt, világosságot árasztottak az emberiségre, melyeknek javaiban most élünk és boldogulunk.

Avagy Multiades görög hős sorsa nem volt-e azonos a Megváltóéval, aki a termofilei szorosnál halálmegvetéssel védte meg hazáját s mikor hazájába visszatért, hazaárulónak bélyegezte a csőcselék?

Avagy a tudós Keplert, aki felfedezte az égitestek forgásáról szóló törvényt, nem örültnek nyilvánították-e saját korának tudósoknak tartott kuruzslói?

Kolumbus dicsőségét, aki Amerikát felfedezte, nem mások élvezték-e míg ő börtönben, nyomorban halt meg?

Mindig megismétlődött a Megváltó sorsa, ahányszor egy-egy újabb Messiás jött, aki az emberiség jóvoltáért küzdött, aki igaz eszméért harczolt valaha az emberiség történetében.

Mi is az emberiség jóvoltáért küzdöttünk! Mi is halálmegvetéssel harczoltunk az emberek közönye és rosszhiszeműsége ellen s ime — daczára a farizeusok áskálódásainak, daczára a konczlesők csalódott nyomorult csapatának — az eszme, amiért küzdöttünk, diadalt aratott. Mert az igazságot, az igaz ügyet megölni, eltemetni soha nem lehet.

Husvétkor.

*Eladták és megostorozták,
Keresztre vonták egykoron.
De lelkét meg nem ölte semmi,
Se üldözés, se sírhalom.*

*Hiába döfték át a testét,
Hiába ömlött vére ki,
Feltámadott sírjából újra,
Mert halhatatlan, isteni!*

*Óh gyűljétek a templomokba,
Verjétek bűnös melletek!
Akit közétek Isten küldött,
Megölni soha nem lehel!*

*Hiába vonjátok keresztre,
Ulját az égbe megleli,
Feltámad, bármi mély a sírja,
Mi halhatatlan, isteni.*

Fortélyos hajduk.

Akáczos, terjengős hajdu-községek a pusztaságoknak közepette. . . . Ágasokra épült házikók, fehér falakkal. . . . Sugár nádkerítések. Nem igen félve a tolvajoktól. . . . A mester-gerendán, a fehér háziszappan mellett, a sokat forgatott zsoltároskönyv, meg az öreg biblia, mely példáival a vigaszt adja és örök életet boldogsággal ígér az igaz embernek.

Hosszu, csigázott fürtök és görbe fésű a férfiaknál is. Göndörfürtü gubák, meg a suhogós, nehéz irha bundák, mikor már a kardot, csákányt a rozsdá emésztette és a hadi nyeregben galambfiakat költetett az asszony, a nemzetes asszony. . . . Az aranyaszománynak, ezüstös diszeknek, véres hadakban szerzett bogláros forgóknak pediglen csak hírét, meséjét hallotta az az unoka ott a kesernyész füstű tüzhelynél vagy téli időben a potrohos sárkemenche mellett, amikor egy-két vén bátyó, mint a czaporogi kozákok öregjei, visszaemlékezett. . . .

Erre tanít bennünket a Messiás története.

Kétszeres ünnepünk van nekünk — a „Kitartás“ tagjainak — a mai napon, mert a mi magasztos és szent ügyünk diadalát is ünnepelehetjük.

S a farizeusok, a konczielők áskálódók csapatát nem kísérhetjük más szavakkal a tehetetlen visszavonulásba, csak a Megváltó szavaival: „Bocsáss meg nekik Uram, mert nem tudják, mit cselekedtek!...“

A gyermek gondozása.

Sehol sem akkora a gyermekhalandóság, mint hazánkban. Bizony nagyobb, erősebb volna a magyar faj, ha jobban vetnénk ügyet a gyermekek ápolására, gondozására, testi fejlesztésére. Különösen a csecsemőkére és kisdedekére. Bolond beszéd a parasztgyerekekre való az a hivatkozás, hogy »lám a parasztgyereket nem kényeztetik, mégis erős ember lesz belőle«. Mi csak az eleven parasztokat látjuk, azokat, — akik megküzdöttek a gyermekkor ezer veszedelmével, — azokról azonban nem tudunk, akik elpusztultak. Van-e olyan ember közöttünk, aki az édes saját gyermekét ki akarná tenni annak a próbának, amelyben vagy elpusztul vagy erős emberré fejlődik? Nincs is szükségünk erre a próbára, amely különben nem is próba, hanem kegyetlen gondatlanság; a tapasztalati és tudományos higienia a szeretetnek megmutatja annak a módját, hogy a gyöngge-szervezetű gyereket hogyan fejlesztesse egészséges emberré. A higienia, ha a szeretet a mestere, kifog Darwin törvényén; a gyöngének nem kell elpusztulnia. A szülői gondosság, ha jó uton jár, megmentheti az életnek, az egészségnek a gyöngge gyermeket is, a gondatlanság ellenben elemésztheti az életbíró, erős kicsikét is. Hadd következzenek itt a gyermek gondozásának könnyen követhető szabályai.

— Hejh! Nem is tudják már a Czinka Panna nótáit fujni. . . . Összetörték a tárogatót is.

Boldog, akinek ködmönre valót adott az Ur isten. Ő Felsége, ki tán már el is fordította orcáját tőlünk, azért olyan szegény a világ, hogy a tokaji labanczok sem puttonoznak már többé jó hajduvéreknek, kik pedig az aranyakat érő aszuért mindig megfizettek volt vassal. . . . Mintha elaludt volna ez az egész magyar világ! Háboru, rácz, német, de fejedelem sehol? Vagy ha igen, olyan messze . . . Bécsben. De meg hisz ugysem igen értette volna meg hajdu vitézi darabos, igaz beszédit.

Szegényedtünk, szegényedtünk, kedves lelkeim! A föld műveléséhez nem vala elég parasztunk. Ármálisainkat emészttette a moly. Magunk pedig gyakorta éhezünk is, amikor szárazságot hozott az esztendő; sőt barmaink közül is számosaknak csak a fülével számolt be a bölcs pásztor, midőn nyavalyákat harmatozott ki a rétségek virága, a más-koriban füszeres legelő. Pedig nyájainkban állott már ekkor legnagyobb gazdaságunk, no meg hogy a vitézek unokája kását fuvarozott, a híres hajdukását, messze. . . . Be! Nagy Lengyelország felé. A kocsiládából hiven és jámborul előszedegetve a csüngőpecsétetes nemesi levelet, mikor rév vagy vám következett, mert máskülönben aligha is hitték volna

A szoptatás: Az anya, ha maga szoptatja a gyermekét, arra igyekezzék, hogy ne érje izgalom. Az első napokban szinte abszolút csöndre van szüksége. A tiszta levegőt a csecsemőtől már az első napon se vonja el; szellőztesse óvatosan a gyerekágyas szobát. Erős napfény ne érje a kicsike szemét, a melybe különben a születés után egy-egy csepp egyszázalékos lápis-oldatot kell csepegtetni. Gyakran megesik, hogy az anya emlője kisebesedik, ilyenkor azonnal orvos hivandó. Ő mondja meg, hogy az anya tovább szoptathatja-e gyermekét. A csecsemő fejlődése a tápláló-tej jóságán mulik. A dajkáló nő tehát ne terhelje meg a gyomrát nehezen emészthető ételekkel. Csak akkor egyék vagy igyék, ha megéhezett vagy megszomjazott. Ne sokat heverészen, lehetőleg mozogjon, akkor aludjék, a mikor fáradtnak érzi magát, sokat legyen friss levegőn, de meghűléstől nappal és éjjel is óvakodjék. A tápláléka lehetőleg vegyes, de mindenesetre könnyen emészthető, puha és jóízű legyen. Nagyon sok hust, füstölt, sózott, savanyu ételleket ne egyék. Izgató italoktól tartózkodjék. A dajkáló nő legegészségesebb itala a tiszta friss víz. Jól teszi, ha napjában másfél liternyi jól fölforralt tejet is iszik. Sört csak akkor, ha tiszta malátából főzték és jól kierjedt. Az olyan nő, akit a sör izgat, ne igyék sört szoptatás közben. Bort pedig egyáltalában ne igyék, vagy csak ugy, ha sok vizet töltött hozzá.

A sürü szoptatás ártalmas. Az ujszülött gyermeknél két óráig is eltart, amíg a tej megemészthető. Rövidebb időközökben ne adjanak a kicsikének táplálékot. A négyhetes gyereket szoktassák a három óránként való szopásra. Ha időközben sirni talál, nyugtassák meg egy-két kávéskanálka gyöngén czukrozott vízzel vagy teával. A kicsike különben csak ritkán sir azért, mert éhes. Rendesen más baja van. Vagy rosszul fekszik, vagy fekvőhelye nedves vagy szelek bántják.

A tisztántartás a gyermekápolásnak legfőbb dolga. Az első esztendőben a kicsikét naponként füröszték. Langyos vízben tiszta spongyával mos-

el a zsiros ködmönnek, hogy szinte egy kiváltságolt, kitüntetett »lovagi emberek« közül.

Az alsó ruhanémüt is (az akkori idők járása és hajdu divatszokás szerint ugyan képtelenség ez a szó, mivelhogy felsőbb ugy se igen volt), maguk az asszonyok és nótás leányok szótték-fonták az esti fonókban, a hol járta a mese, a hol világítószertakarítása szempontjából tanyáztak együtt a fehér házaknak népei.

Nagyon kevesen kerültek nadrágos emberek; mert egytájt még a nemes és szabad város »szenátorai« is szegetlen alju bundában, háziszövésű fehérneműben jártak. Nem ugyan, mintha nekik a nadrág »ki ne dukált volna«, de tán inkább, mert a hajdu asszonyok nem értették az abaposztó összeverését? A pénzbanýája pedig, ismert dolog, soha nem volt, csupán egy fél minutumig sem, nemes Hajduországban.

A hajduvitézek maguk is megrestelték azt, hogy még a szenátor uraimék is szegetlen birka-börben üljék a nemes város tanácsát és érdekeit, a mikoron mondódott, de meg hisz szemmel is belátták csak a czivis, hájas Debreczenben is mennyi a nadrágos, bekeczes ember . . .

Végül is ugy segitettek a bajon, a város költségén, fizettek érte több jó tallérokat és lengyel garasokat, finom, sötétkék posztóból öreggalléros,

sák. A fürdő ne legyen melegebb 28°C-nál, 27°-nál pedig ne legyen hidegebb. Reggel szopás előtt úgy füröszték a kicsikét, hogy egész teste vízben legyen. Arra nagy gond fordítandó, hogy a piszkos fürdővíz ne érje a gyerek szemét. Nem szabad tehát a csecsemőről levett ruhát a vízbe tenni, még ugynevezett fejkendő sem. A szemet külön vízből külön spongyával mossák. Hány világtalan ember vakságának az az oka, hogy csecsemő korában a szeme világot megrontották rondasággal! A lemosás nem pótolja a fürösztést. Sőt ellenkezőleg sok meghülésnek az oka. Van olyan gyerek, akinek a finom bőre nem bírja el a mindennap való fürösztést, az ilyen hetenként csak kétszer füröszték, még pedig este s azonnal ágyba fektessék. Sok egyéb rondaságon kívül, vessünk ügyet a fejbőrre ragadt fagygyurra is. Le kell mosni olajjal és szappanosvízzel.

A pólyázás laza legyen, hogy a gyerek a tagjait mozgathassa. Felső testén vászoning, könnyű trikó kabátka, vászonpelenka, flanelkendő és mosetique vászon; ez a csecsemő ruházata. No meg könnyű párna. — Valamikor a gyereket úgy körülpólyázták, hogy nem tudott mozogni, pedig a szabad mozgásra a gyöngö tagoknak szükségük van. Az is jó, ha a csecsemőt ágyában néha-néha kikötött pólyában hagyjuk feküdni.

Hány gyerek pusztult el úgy, hogy vagy az édesanyja, vagy a dajkája alvásközben az ágyban agyonnyomta! A gyerek ne feküdjék tehát dajkájánál. A dajkát vizsgálja meg az orvos, vajjon nincs-e olyan baja, amely átragad a szopós gyerekre. Az anya pedig figyelje meg gondosan, hogy gyarapszik-e a kicsikéje a dajka tején? Ha nem, fogadjon más dajkát, természetesen jobbat. A nyolcz naposnál idősebb csecsemőt mérje meg szopás előtt és után, de csak harmadnapra, hogy az új dajka szoptatja. A súlykülönbségnek 80 grammot kell kitennie.

Mesterséges táplálás. Ha a csecsemőt, bármi okból, nem anyatejjel, hanem mesterségesen kell táplálni, a gondosságot meg kell százszorozni. Két

szopós üvege is legyen a kicsikének, még pedig cső nélkül valók. Huzzunk tiszta gummiból készült szopópókat az üvegre. Szopás után vegyük le, mossuk le és tegyük vízbe. Természetes dolog, hogy az üveget is minden szoptatás után alaposan kimossuk. A táplálék frissen felforrt és langyosra hűtött tehéntej. Az első hat hétben háromszor annyi vizet adjunk hozzá, később csak kétszer annyit, a harmadik hónapban már csak félannyit. Tisztán tejet csakis a hetedik-nyolczadik hónapban adhatni a kicsikének. A tejbe keverjük egy késhegynyi tejcukrot. Ha lehet, csakis száraz takarmányon tartott tehén tejét itassák a csecsemővel, még pedig egészséges tehénét. A tehéntej sok nyavalya okozója, szükséges tehát, hogy sterilizálják. A mit a Soxhlet-féle tejfőző-készülékkel odahaza is el lehet végezni. De még így is csak jó tejet használjunk. Gyermeklisztet semmilyen sem adjanak a gyerekeknek.

Czuczlit semmiesetre se adjanak a csecsemőnek. Az ilyen czuczli rondaságot visz a gyerek szájába. Pedig a száj tisztaságára úgy kell ügyelni, hogy még az anyatejen tartott gyerek szájpaplását is jó tiszta vízzel, puha ecsettel gyöngéden kell megmosni, nehogy gombás szájlöbje támadjon, a minek az a tünete, hogy a száj teli van fehér foltokkal s a nyelvet és garatot is fehér lepel burkolja.

Elgömbülés, ülés, állítás. A legtöbb csecsemőnek vagy x vagy o lába van, a gerincének pedig semmi ereje sincs. Az újszülöttnek egész sor visszamaradt szerve van, a kicsikének hozzá kell tehát látnia a növéshez. A világért se próbáljuk meg a gyereket korán üléshez szoktatni. Csak hagyjuk fekvé. Ötödik hónapjában már magától is ülni igyekszik az apróság. Ilyenkor fölsegíthetjük. Az erőltetett ülésnek gerincelgömbülés az eredménye. A hamar való járásnak az erőltetése is sok nyomoruságot, bénaságot okozott. Még az ugynevezett járószéknek, vezető hevedernek alkalmazása is veszedelemmel jár. A hordozást is megsínyli a gyermek, ha nem óvatosan végzik. A síró gyereket nem kell tüstént karba kapni

szóval urimódos köpenyeket készítettek szenátor uraiméknak, melyeket aztán úgy örökölték a hivatallal, egyik a másik után. De persze csak a tanács-teremben vagy más ünnepi alkalomkor parádézhattak benne az urak, amikor is vagy a nemzeti hadnagy uram hívta egybe a plénumot, vagy ha hogy a tekintetes és vitézlő főkapitány ur köszöntött be nemes véreihöz szerencsés jónapra.

Hanem hát megtörtént az is, igaz, ritkán ugyan, némely alkotmányosabb királyaink alatt! »Rendek gyűlése« is hivattatott a koronázó Pozsonyba és ide aztán a hajduk országának is kellett felküldeni követi embereket. Ami azonban meg-meg nem ment olyan simán, mert már ide az öreg galléros szenátorai csurapé sem volt elég módos. Fényesebb, aranyosabb, pompázó gálaruházatokra lett volna mostand már szükség, aminőkön csillog az arany, ragyog az aranysujtás. . . . A követ urak pedig már igazsággal sem viselhették ezeket a nagy ruházatkodási költségeket; de meg ahol nincs, ott bajos a ládafiókban kereskedni. . . . Mittevők lesznek hát?

Egyik furfangos hajdu-atyafi végül is kitalálta a módját és ajánlotta a kerület gyűlésező urainak: »a tekintetes disztriktus saját kasszájából készíttessen követ uraimék számára gálát.«

— Nem fizetünk! Eláll! — kiabálták közbe a tabula asszesszorjai közül azok, legalább én így gondolom, kiknek érdemeik után csak kevés reménységük volna a követi méltóság elnyeréséhez, így tehát a cifra ruhákban páváskodáshoz is. — Ily nagy dotációkat nem érdemelnek a követek — zugták a kérges zsebű hajduk.

— Nemes véreim, hisz nem is arról vagyok szó, — folytatta a furfangos hajdu rendületlen nyugalommal — csupádon arról, hogy készíttessünk olyan ragyogó, bársonyos gálaruházatokot (ugyan már csak ne zugjanak mindég kigyelmetek!), amelyekbe aztán majd úgy választandjuk bele a követ urakat, akik ugyanis belepászolnak a gálaruhákba, persze közülünk, uri hadnagyok és más sereghajtók közül, azok közül legyenek a nemes kerület képviselői kiválasztva. . . .

A kevésbé pénzü hajduk nagy helyeslések között, általános lelkesedéssel, elfogadták a fortélyos indítványt. És így lön, hogy nagyfejű, nagytestű, ékes termetű, de kevés szavu követ urak — ezeknek utána — mindig fényes gálaruhákban képviselték a nemesi gyűléseken Boeszkai vitézit.

és ringatni. Nézzük meg, nem csak tiszta pelenkát kér-e? A rögtön való hordozás fizikailag, pszikiailag is káros. Makacsságot, akaratosságot nevel a gyerekekbe. — Helytelen dolog azt a gyereket, amely már a pólyából kikerült, mindig egy és ugyanazon karon hordani. Az egyforma üléstől féloldalú, görbe lesz Karon való ringatása veszedelmes. A gyöngö gerincz hamar meggörbül. A járó kicsikét fogjuk meg a hóna alatt, a dereka mindkét oldalán. Ne csak az egyik kezét tartjuk. (Vége következik.)

Az alapszabálykivonat, valamint az alapszabályok magyarázata, tehintettel arra, hogy a husvéti ünnepekre szórakoztató olvasmányokkal akartunk szolgálni előfizetőinknek, ebből a számunkból kimaradt, de a következő számokban ismét közölni fogjuk azokat. Boldog ünnepeket kívánunk előfizetőinknek.

A „Kitartás“ szerkesztősége.

A szabadjai máv. altiszti kör 1900. évi április hó 1-én tartotta évi IV. rendes közgyűlését a legnagyobb érdeklődés mellett. A közgyűlésen jelen voltak: Helbing Ferencz főellenőr, állomási főnök, Kovács János fűtőházi főmérnök, Szutrélyi Gyula főmérnök, tisztb. tag urak, Krállics János áll. főnök-helyettes és Eötvös József vezénylő tiszt urak s a rendes tagok közül mintegy százan.

Az elnöklő Brandtner Dezső elnök szép szavakban üdvözölte a tiszteletbeli tagurakat, nemkülönben a nagyszámbau megjelent rendes tagokat, a kör iránt tanúsított érdeklődésükért.

Ezen ékes megnyitó után a titkár felolvassa a 20 oldalra terjedő évi jelentést, amelyben az 1899. évi működésről ad hű másolatot. Többek közt a kör áldozatkészségét tüntette fel, amennyiben a kör több esetben elszerencsétlenülteknek, új testületeknek s más egyéb emberbaráti czélokra kisebb-nagyobb anyagi áldozatot szavazott meg.

Elősoroltatott továbbá az évi jelentésben, hogy míg az 1898. évben a tagok létszáma 378-at érte el, ma már a 400-at is meghaladja.

A közgyűlés lehető legszebb rendben letárgyalta az 1900/1901. évi költségvetés előirányzatát. A számvizsgáló jelentését jóváhagyólag tudomásul vette.

Az érkezett javaslatok és indítványok tárgyalását sorrendje szerint közös akarattal komolyabb felszólamlások nélkül elintézte.

Indítványok közül említésre méltó: Szász Hugó szertár-főnök, Erdélyi Samu osztálymérnök-helyettes, Krállics János állomásfőnök-helyettes és Eötvös József vezénylő tiszt urak tisztb. taggá való megválasztása, amely indítvány a közgyűlés által lelkesen elfogadtatott s nevezettek egyhangulag tisztb. tagokká választottak.

Ezek után az elnök s az összes tisztviselők lemondása következett, mely után a tisztújítás ejtetett meg, amely ugyszólván egyhangulag történt.

Az új tisztviselők kihirdetését a közgyűlés feszült figyelemmel kísérte s mindmegannyi tisztviselő neveinek kikiáltását éljenzéssel fogadta.

Az újonnan megválasztott tisztviselők névsora a következő:

Elnök: Brantner Dezső; II-od elnök: Bagó István; I-ső alelnök: Szücs Gáspár; II-od alelnök: Soker Antal; Titkár: Hegedüs Imre; Jegyző: Létmányi János; Pénztárnok: Kohn Sándor; Könyvtárnok: Sebestyén János és Wagner Kálmán; Körgazda: Szilágyi József; Ügyész: Dr. Fischer Jákó; Ellenőrök: Kocsis Lajos, Major János, Fox Károly, Joó Albert; Számvizsgáló bizottság: Porpáczy Alajos; II. Szabó Mihály, Wiener Ignác; Választmányi tagok: Ábrahám József, Bajza János, Bauer Károly, Berkó Farkas, Bodor G. János, Borza Antal, Czirbus Imre, Egető Lajos, Emich János, Fischer János, Fridrich József, Fülöp Károly, Gallarwarschnig K., Kovács János, id. Kovács József, Krausz Lajos, Kun József, Molnár Abris, Nagy Károly, Oszthimmer János, Rózsa István, Tóth Béla, Weisz Jakab, Weisz Márton.

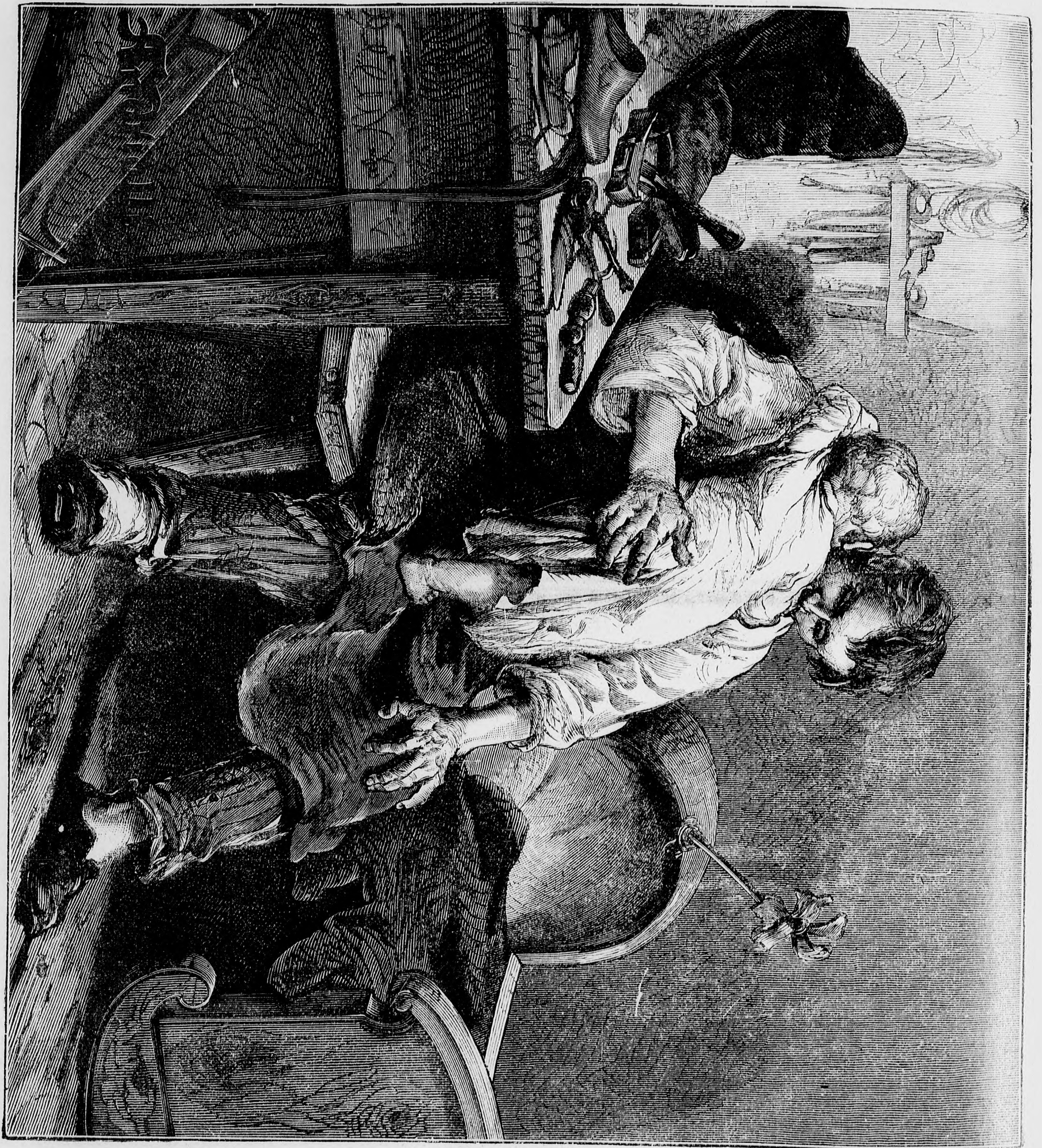
Végül Brantner Dezső elnök az ily szép rendben és nagy érdeklődéssel lefolyt közgyűlésen megjelenteknek, megjelenésükért köszönetet mond és a közgyűlést befejezettnek nyilvánította.

Zimay László meghalt. A magyar zenevilágnak halottja van. Zimay László, a régi magyar zene-költők gárdájának egyik jelese folyó hó 9-én este tíz órakor meghalt. Nem volt nagy koncepczióju zeneszerző, de minden ízében magyar; gyönyörű népdalait országszerte éneklék, férfikórusai pedig a legszebb munkák közé tartoznak, melyeket a hazai zeneirodalom produkált. Zimay, élete nagy részét a zenepedagógiának szentelte, mint a Nemzeti konzervatórium zongoratanára egész nemzedéket nevelt föl. Halála híre bizonyára a legszelebb körökben mély és igaz részvétet fog kelteni.

Zimay László 1833-ban június 29-én született Gyöngyösön. Fiatal éveit Kecskeméten, részint pedig Tatán töltötte, ahol gimnáziumi tanulmányait is végezte. Az első zenei oktatást atyjától kapta, aki jeles katonai karmester volt. Budapestre 1855-ben jött Zimay. Öt évvel később jelent meg első magyar mūdala *Hegedüsne emléke* czimen. Ez a dala mindjárt fölhívta a figyelmet kiváló tehetségére. Később több dalfüzetet és nagyobb művet is adott ki. Legismertebb és legértékesebb művei a többi közt a következők: *Nem hallottam soha ily bús harangszót, Boldog éjjel, Naptól virít, Szerelmi dalok, Zord az idő, Nem tudom én mi a bajom* . . . kezdetűek, Petőfi, Komócsy, Losonczy s más költők szövegeire. A zongora s magyar férfi- és vegyeskar-irodalmat is maradandó becsü művekkel gazdagította. Ezek közt legismertebbek: *Zuhog a szél, Honfidal, Dalra magyar, Mi riasztja föl a magyart*. E két utóbbi kar mint országos dalosversenyi pályá- és versenydarab is szerepelt és állandóan műsorán van a hazai egyesületeknek. A hatvanas években, mint a pest-budai dalárda, a hetvenes években pedig mint a nemzeti dalkör igazgató karnagya fejtett ki nagy tevékenységet. *Honvédindulóját* énekkarra zenekísérettel egy filharmóniai hangversenyen Richter János mutatta be és dirigálta. Az induló nagy sikert aratott. A *Nemzeti Zenede* a kilenczvenes évek elején a magasabb zongora-tanszak tanárává

választotta s mint ilyen legutóbban a pedagógia terén fejtett ki tevékenységet. 1896-ban jelent meg *Elemi és technikai gyakorlatok* című hézagpótló műve. Ugyan-

a királynőnek a katonái iránt tanusított rokonszenves érdeklődését emelik ki. Így Childe őrnagy özvegyének megleghangú részvételével írt, mikor meg-

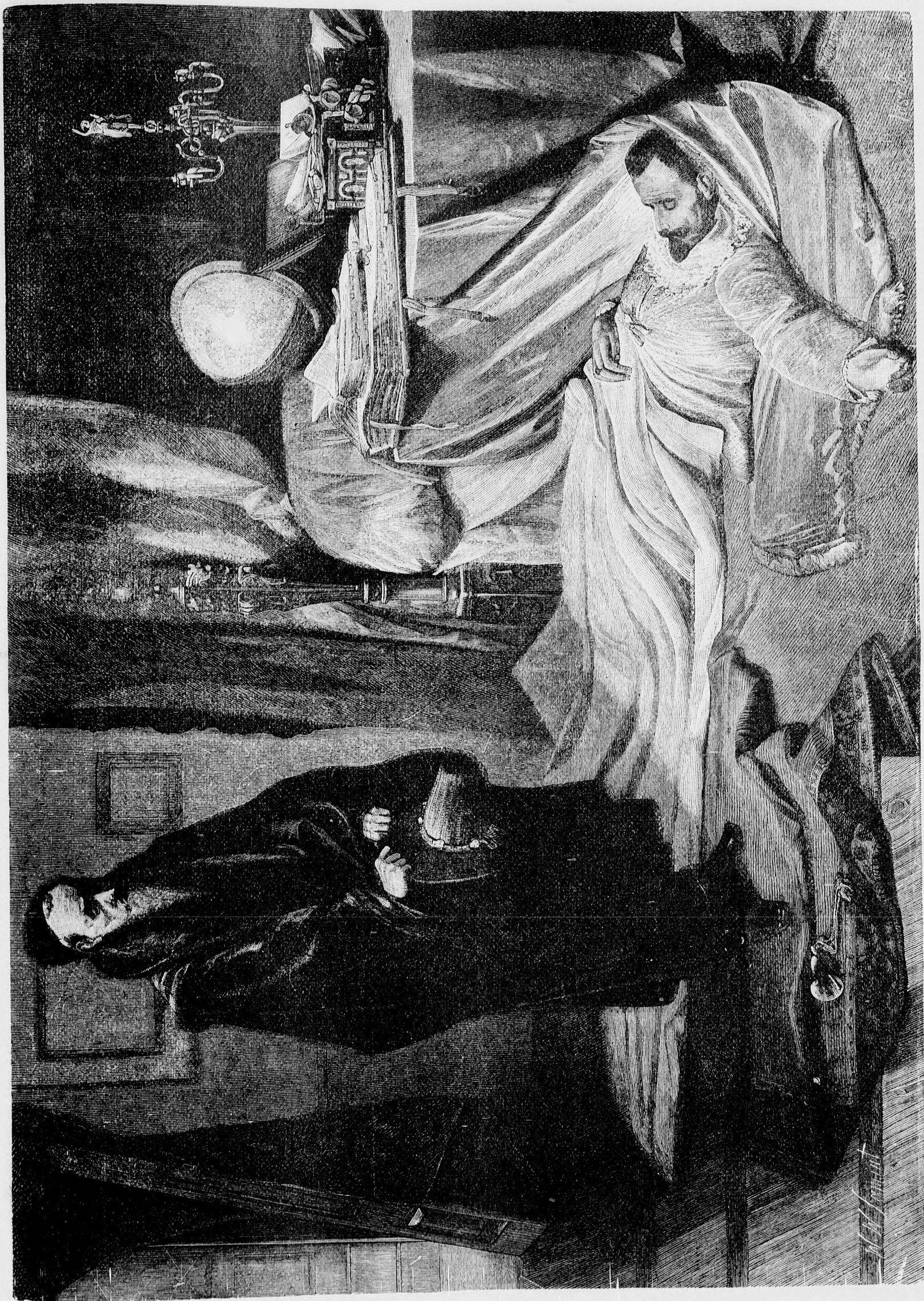

Apai öröm.

ebben az évben a király a művészet terén szerzett érdemeiért a Ferencz József-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

Az angol királynőről naponta ujságnak most apróságokat a londoni lapok, melyekben különösen

tudta, hogy az őrnagyot az ellenség golyója Spionskopnál leterítette. Egy fényképet is kért az özvegytől, — »hogy legalább képe után ismerhessem bátor katonámat«. — A napokban Lady Medvay figyelmeztette a királynőt, hogy Moón Barbara még él,

A tudós halála.

egy asszony, ki a waterlooi ütközetben jelen volt. Moónné asszony, most 90 éves, tehát 1815-ben négy éves volt, mikor atyjával, ki Badajos, Salamanca és utoljára Waterloo mellett küzdött, egy kocsiban menekült a harctérről. A királynő elfogadta az agg nő arczképét és jelentékeny pénzüsszeget küldött neki, hogy utolsó napjait kényelmesebbekké tegye.

Egy szegény ember panasza. Hja . . . a szegény embert még az ág is huzza. A mult héten öngyikos akartam lenni, mert nem volt már betevő falatom. Beleugrottam a Dunába, de egy rendőr kimentett. A rendőr 25 forint jutalmat kapott, én pedig tovább koplalok. Aztán tessék öngyilkosságot elkövetni.

REGÉNY-ESARNOK.

A ki nem tudott kettőt szeretni.

Regény.

Irta Halévy J. (Folytatás.)

XI.

Két órai gyalogolás és néhány órai utazás után Parisba érkezett — de bár mindenre visszaemlékeznek, még sem ismeri ki magát egészen jól, s egy mellette elmenő embertől kérde, merre van a Porte Szent-Martin színház.

— Itt nem messze — forduljon balra az utca sarkán.

Criquette nem jár, hanem fut. Most már ismeri magát. Itt van a Bondy-utca és a kis ajtó, melyen a színészek be- és kijárnak! Criquette a házmesterné szobáskájába lép, ki támlányában ül.

— Kérem . . .

Az asszony hirtelen megfordul, ránéz — mindjobban szemléli látható meglepetéssel, aztán kiált: »Criquette!«

— Ön rám ismert, pedig én nem ismertem meg önt!

Meghiszem! Nekem nincs olyan szemem, mint önnek! Ki tudna ilyen szemet elfelejteni! . . .

— És aztán olyan furcsa az, hogy épen ma jött ide, mert csak tegnap beszéltünk önről.

— Rólam beszéltek! De kivel?

— Egykori kis barátjával — nem emlékszik már Paszkalra?

Emlékszik-e! Paszkal tegnap itt volt! És nem feledkezett meg róla? A házmesterné nyakába borul és megcsókolja — ez részben a jó asszonyt is illeti, de csak ne bizza el magát — még inkább Paszkal.

A kérdések csak úgy peregnek Criquette ajkairól. Igen, Paszkal ott volt, de az öreg asszony nem tudja hol lakik, azonban említette, hogy a színházi ügynökségnél járt, mert szerződteni akarják Carmellebe, az ügynökségi iroda pedig a Louvois-utczában 28. sz. alatt van.

Criquette megint utnak indul s midőn odaért, még egy félórátig ül az ügynökségi irodában s várja, mig rákerül a sor.

— Most rendelkezésére állok, kisasszony, — mondja az ügynök, miután egy érett koru hölgyet meghallgatott, ki fiatal szerelmes szerepekre szerződni akar — az ön külseje épen megfelel. — —

— Oh kérem, én nem akarok szerződést, csak egy lakezimet!

— Milyen lakezimet?

— Paszkal ur lakezimet, ki tegnap itt szerződést aláírt.

— Meglehet, de mi elvből nem közlünk semmi lakezimet.

— Oh ha tudná, miért akarom tudni! Paszkal gyermekkori barátom, kit már több, mint hat éve nem láttam. Kérem! . . .

»Ez csak nem hitelező,« mondja az ügynök magában. Nagy előny fiatalnak lenni és szép szemmel birni. Odaadja neki a lakezimet: »Hotel de Calais, Rue de Cléry.«

— Köszönöm uram, köszönöm! — már a kilincset fogja, mikor az ügynök mondja: »Ha később talán mégis kedve volna — biztosíthatom, hogy szerződteni fogjuk, mint első szerelmest.«

— Ki tudja? Az épen nem lehetetlenség! Addig fogadja köszönetemet!

Megint végig siet az utczákon, hogy Paszkal fölkeresse. Mikor végre a megjelölt szálloda előtt állt, szíve mégis erősebben dobogott, mint máskor.

— Itthon van Paszkal ur? kérde a kapustól.

Ez egy pillantást vet a kulcstartóra s mondja: »Kulcsa nincs itt, akkor otthon van. Harmadik emelet, második ajtó balról 29-ik szám.«

Mig Criquette hevesen dobogó szívvel fölhaladt a lépcsőn, a 29-ik szám alatt egy sugár, deli termetű, érdekes arczu szőke fiatal ember föl s alá jár és szerepet tanul, élénk mozdulatok kíséretében.

Egyszerre halk kopogás hallik.

— Szabad! — kiált — tessék! —

Az ajtó kinyílik s egyszerre hallani két kiáltást:

»Criquette! Paszkal!«

És már átölelve tartják egymást.

— Oh Paszkal, csókolj meg — csókolj meg! Olyan jólesik, ha valaki megcsókol, a ki szeret!

Vállára hajtja fejét s mondja: »Már nem állok egyedül, már nem vagyok elhagyatott!«

Az a hat év, mialatt nem látták egymást, mintha el lenne törölve. Ugyvan, mintha csak tegnap váltak volna el, a régi hajlam föléledt a régi erővel — és még sem a régi már! Erősebb, édesebb lett — az első csókok alatt szerelemmé vált a barátság!

Most kölcsönös szemléletés következik és azután óriási beszédáram! Mennyi, de mennyi mondanivalójuk van! Egész hat évet el kell beszélniök. Közben pedig fölélednek mindama kedves, régi emlékezetek az első találkozásra, a színházi fánkarulásra, Kolibri princezszre, a tizenöt sous-s majomra, Rozitára és Auréliere, elválásukra, Paszkal lyoni utazására, Dieppere és Beauvaisre, a zárdára, Meunier Georgesra, a konzervatorium díjaira és a Vichy-i színházra, a megtalált tárczára, Pierotra és Criquette menekülésére és aztán áldották azt a véletlent, mely őket olyan hosszú elválás után szerencsésen egymás mellé ültette a 29-ik számú szoba pamlagára. Criquette ismét Paszkalhoz simult és újra mondta:

— Már nem vagyok egyedül, nem vagyok elhagyatva! Te nem hagysz el engem soha többé, nemde?

— Nem — soha!

— Ugy minden jól van, — felelt Criquette nevetve; — de a biztonság kedvéért mielőbb házasságra lépünk.

— Házasságra?

— Természetesen, mi legyen belőlem, ha nőül nem veszel engem, Paszkal? Hiszen rajtad kívül senkim sincs e világon!

Olyan kecsesen, olyan kedvesen mondta azt, hogy Paszkal térdre borult előtte, kezeit csókolta s mondta: — Mindent megteszek, Criquette, mindent, amit te akarsz!

Criquette olyan boldog volt, olyan kimondhatatlanul boldog, azt gondolva: — Paszkal lesz az ő férje!

Félórával később egy ügyvéd irodájában voltak, kinek egyik segédje Paszkalnak barátja volt, s komolyan tanácskoztak.

— Férfi nem léphet házasságra csak 18-dik, leány 15-ik évének betöltése után, — magyarázta nekik az ügyvédjelölt.

— Hát mi már meghaladtuk ezt a kort — mondta Paszkal. — De férjhez mehet egy fiatal leány gyámja beleegyezése nélkül?

— Ha nagykoru, azaz 21 éves lesz, — előbb nem.

Ezen értekezés után a fiatalok egy szerény étteremben ültek és azon töprenkedtek, mitévők legyenek ilyen körülmények közt.

— Tudod mit, — mondta Paszkal, — én a legközelebbi vonattal Beauvaisbe indulok s ráijesztek Aurélie kisasszonyra. Óriási botránnyal fogom fenyegetni, az egész város megtudja, hol és hogy szerezte vagyonát, ha bele nem egyezik.

— Soha, Paszkal, soha! — Azt én nem engedem! — Nem szabad Beauvaisbe menned! Azzal tönkretennéd társadalmi állását és arra nem vagyok feljogosítva, még boldogságom árán sem tehetem azt. Ő magához vett és fölnevelt, kiképeztetett és jövőmről akart gondoskodni — hálával tartozom neki.

— Azok után is, a miket veled tett?

— Azok után is! Ő boldogítani akart a maga módja szerint, meg akart óvni bizonyos veszélyektől — talán igaza volt. De az nem változtatja meg elhatározásomat, én nem hagylak el soha — de soha, bármi történjék is. — De ugy hiszem, még egy kísérletet kell tennem, majd irok neki.

— Irsz neki és elárulod hollétedet!

— Azt ő ugy is tudja, a nélkül, hogy megírnám neki! Én föltaláltalak és ő is felfödöz téged és általad engem is. Csak bizd rám, Paszkal! — De ha megtagadja beleegyezését, ha azt követeli, hogy térjek vissza hozzá, akkor ne hagyd el, hanem légy védőm, Paszkal!

— Azt esköszöm neked!

Criquette ebéd után a következő tartalmu levelet írta Aurélienek:

»Megtaláltam Paszkalt és első látásra tudtuk, hogy szeretjük egymást ugy, mint azelőtt. Paszkal engem nőül akar venni. Le-Mansban van szerződötve az ottani színházhoz . . . Egyezzek bele házasságunkba — kérem Önt mindenre, amit szentnek tart!»

Aláírta magát és Paszkalnak mondta:

— Ird alá te is és mellékd a szálloda czimét.

Miután ez is megtörtént, a postára vitték a levelet, aztán Criquette mondta: — Most meglátogatjuk a mamát!

Egy óra mulva Criquette anyja sirjánál imádkozott — annál a sirnál, melyet Szavelin herczeg megfizetett.

Már félhatra járt az idő, mikor a Pére-Lachaise temetőt elhagyták.

— Anyámnak volt egy barátnője, egy szénkereskedőnek a neje, Belleville-ben; emlékszel rá?

— Oh igen, nagyon jól.

— Nézzük meg: ott van-e még.

Az asszony ott volt családjával együtt. Éppen a vacsorához akartak ülni. Criquette megjelenése nagy eseményszámba ment. Nem is akarták hallani, hogy a fiatalok csak olyan rövid ideig maradjanak, részt kellett venniök a szerény vacsorában.

Mikor Criquette fölkel az asztaltól, egyszerre erőt vett rajta a bágyadság, ereje ki volt merülve, alig birt a lábán állni. De milyen nap is volt ez, milyen megerőltetésen és kedélyfelinduláson ment keresztül!

Paszkal kocsit hozott.

— Szegény barátom, — mondta Criquette — tönkre teszek! Kocsit fogadsz számomra és egész hozományom csak 36 frankból áll!

— Nem baj, gazdag vagyok! Aláírtam a szerződést s előre megkaptam egy havi fizetésemet.

— És mennyi az?

— Négyszáz frank, abból megélünk mind a a ketten.

— Én is fogok keresni . . . Sokat tanultam és szeretem a munkát — szorgalmas voltam a zárdában — adhatok zene- és nyelvleczkéket. De mégis inkább szeretnék veled a színházhoz menni — hiszen régi színésznő vagyok!

— Igen, igen, arra már én is gondoltam. Holnap elmegyünk együtt Lemuche papához.

— Ki legyen az?

— Uj igazgatóm. A szerencse kedvezett nekem. Mindjárt kezdetben derék jó emberre akadtam.

— Oh Paszkal, ha engem is szerződötne! Eleintén bármilyen kis szerepekre, később majd nagyobbakra talán, de hiszen az mindegy, csak hogy veled lehetnék ugyanazon a színháznál — nem hagylak el többé soha, soha!

Vállára hajtotta fejét és nyomban elaludt, csak akkor ébredt föl, mikor a kocsit a szálloda előtt megállt. Criquette épen Paszkal mellett kapott szobát; csak egy deszkafal választotta el őket. Criquette már félálomban megkopogtatta a falat: Jó éjt, Paszkal, jó éjt!

— Jó éjt, Criquette, jó éjt!

(Folytatása következik.)

ISMERETEK TÁRA.

A vörös sipka eredete.

A »Gömöri Hirlap« egy olvasója érdekes remniszczeniákat ír annak a vörös sipkának eredetéről, a melyet a szabadságharcban a 9-ik zászlóalj katonái viseltek. Ez a viselet, írja, a borsodmegyei toborzó biztos *Sütthő* János táblabíró és kondói birtokos találmánya volt, csupán czélszerűségi okból. A táblabíró is, mint magyar érzésű férfi, elvállalta a toborzás vezetését. Megindult tehát Miskolcz utcáin s ahol megállt, letették az asztalt a *Hapngeld* del (husz-husz forint, mi az urfiaknak nem kellett, de a szegény mester-legényeknek segítségére volt), aztán boros palaczkokat, míg mellette cigányok muzsikáltak s régi katonák járták a toborzót. Maga *Sütthő* János sem sajnálta a buzditó szót. Az ő fején volt az első vörös sipka. Azért választotta ezt a viritó színt, hogy az egyre növekvő tömegben rátaláljon, akinek kedve kerekedett föl-

csapni. Kevés nap kellett hozzá, hogy megtudja vörös sipkájának hatását. Némelyik urfi, mint a gesztelyi Fáy fiúk, maguk is csináltattak hasonlót, a szegényeknek pedig csakhamar maga Sütheó János osztogatott ingyen. Emlékszem rá jól, mert mindig ott jártam a nyomukban. Hozzá is furakodtam János bácsihoz, mondván:

— Én is fölcsapok, kérek egy vörös sipkát a Handgeld helyett!

Jó barátja levén az apámnak — rám mordult:

— Te ráérsz a jövő esztendőben is. Nehéz lenne neked még a szuronyos puska!

El is sompolyogtam s megvártam az időt, midőn négy hónap múlva ilyen gyerekembert is bevettek tüzernek.

Nagy csapat vörös sipkás indult Kassára, hol a többiek is megkedvelték pipacsszínü fővegüket. Hogy aztán a Sütheó János sipkája mint lett zászlóalj-viseletté, azt már azok tudnák elmondani, kik e csoportból még élnek: Miskolczon Jekelfalussy Andor nyugalmazott ítélőtáblai bíró, Sassy Szabó István és Dobos József veterán ügyvédek. De az bizonyos, hogy abból a sipkából már Fehértemplomnál harci dicsőség lett. Az ellenség úgy félt annak a színétől, mint a 3-dik zászlóalj sipkához tüzött fehér kakastollaktól. S mikor a Görgey győzelmes ütközeteiben a zászlóalj igen megritkult s több száz oláh ujonczczal kellett kiegészíteni, akkor is, Budavár ostrománál, meg másutt, ez a csapat a benne uralkodott szellemtől csak oly vitéz maradt, aminő mindig volt. Altisztjei megmaradtak, mert inkább szerettek vörös sipkás káplárok, mint máshol kék sipkás hadnagyok lenni. Meg is engedték, hogy onnan áthelyezett tiszték vitézség jeléül a vörös sipkát hordhassák. Bem apó egyik leghősibb zászlóaljának, a 11-diknek, vitézségül adták meg a vörös sipka viselési jogát.

Az elfáradt szem látóképessége.

Szinte általánosan elterjedt az a vélemény, hogy valamely szem, amely jól megvilágított térben hosszabb ideig volt, nagyon elfárad, úgy hogy az olyan szem, amely hosszabb ideig minden fénybenyomástól meg volt védve, az előbbi látóképesség dolgában túlhaladja. Ez azonban nincs úgy. Igaz ugyan, hogy a huzamosabb ideig sötét térben volt szem világosabban látja a tárgyakat, de a látás élességét illetőleg már a mindennapi tapasztalás is számos esetet ismer arra nézve, hogy a tárgyakat jobban fölismerjük, ha hosszabb időn át jól megvilágított térben voltunk, mint ha sötétebb helyről jövünk. Ennek a tapasztalásnak a helyességét Bloom és Garten a lipcsei fiziologiai intézetben a kísérletek egész sorával kétségtelen módon megállapították.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Figyelmeztetés! Kérjük a tisztelt tagokat, hogy minden egyes befizetésnél a tagkönyvecske számát okvetlenül felírják a seck- vagy utalvány-lapokra, mert különben a nehézkes kezelés miatt könnyen megtörténhetik, hogy igényeik csorbát szenvednek.

Sárközi nóták. A szegzárdi muzeumegyesület közgyűlésén Wosinszky Mór érdekes fölolvast

tartott a sárközi népköltésről. Kétszázötvennél több eredeti magyar népdalt gyűjtött már össze eddig a fölolvastó s néhánynek a dallamát is bemutatta a fonografon. Vasárnap délután játszóra gyűlnek a leányok s körbe fogózva órák hosszáig is dalolgatnak s lassu táncot apróznak hozzá. Ócsényben a templomról szól a legtöbb nóta, ilyenformán:

Az ócsényi templom piros bádgos,
Az én kedves kis angyalom de magos,
Ha magos is nem kell azzal gondolni,
Majd lehajol, ha meg akar csókolni.

Bádogozzák az ócsényi tornyot,
Tizenkét lány huzza rá a gombot,
Tizenkét lány, tizenkét legénnyel,
Minden kis lány a szeretőjével.

Az ócsényi templom alja,
Márványkövel van kirakva,
Mikor végig megyek rajta,
Cziterál a eszím sarka.

Szomorubb a szövege, de vig a dallama ennek a másik dalnak, a mely szintén a toronnyal kezdődik, a mely különben ősidők óta a legnépszerűbb motívum a magyar népdalszövegekben:

Az ócsényi nagy toronyba
Ugye tudja kend?
Tízet ütött már az óra
Azt is tudja kend,
Nem ütött az nekem jóra:
All a babám kézfogója.
Hogyne tudná kend?!

A népszokásokat és verseletet érdekesen ismertető fölolvastásnak nagy sikere volt.

A hindu nők nyomora. Rudjard Kipling könyvet írt a hindu nők helyzetéről, melyben behatóan festi le nyomorukat. Alig hogy megszületik a hindu leányka, öt éves korában már férjhez adni törekszenek őt, a miben legfőbb szerepet játszik a véletlen. A vőlegény választásában legfőbb szempont a gazdagság. A szülők nem ismerik közelebről őt, elég, ha annyit tudnak róla, hogy vagyona van. Akkor elviheti a leányt nyolcz éves korában és a szülők többé hirt sem kívánnak leányukról. Az angol igazságszolgáltatás nem tehet semmit a brutális szokás ellen, a konzulok nem avatkoznak az ügybe.

A hindu házában csak igen alárendelt szerepet játszik a nő. Társasága nincs szolgálóin kívül. Tiszteletteljesen feláll, mikor férje a házba lép, csak akkor szól, ha kérdezik és nem ékezik a férje asztalán, hanem az ebédmaradékból táplálkozik. Az özvegy nő állapota még nehezebb. A közvélemény ellene fordul, férje halálának okát benne keresik. Elvonják tőle az élet minden örömét; ékszerait elveszik, haját megnyirják, étkeznie csak gyümölcsöt és gyökereket szabad. Az özvegy-égetetés lassankint divatját mulja, mert az angol hatóság kérlelhetetlen szigorral üldözi azt. Am sokan az özvegyek közül inkább önként szánják magukat máglyára, mintsem hogy az özvegyi állapot élőhalott tengődését egy pár évtizeden át szenvedjék.

Az amsterdami kereskedelmi és hitelbank által mai számunkban hirdetett állásra különösen felhívjuk olvasóink figyelmét. A nevezett intézet ugyanis egy fölötté előnyös, de a nagy közönség előtt még kevésbé ismert módot talált fel, hogy mindenki tagja lehet csekély havi fizetés mellett egy egyesületnek, mely teljesen biztos, az állam által biztosított és a nyereségre legtöbb kilátásra bíró értékpapírokat szerez. Havonként következnek azután visszatérítés gyanánt több különböző, s éppen azt a jelentékenyen magas nyereséget kihuzása, úgy hogy az illető résztvevők a körülmények szerint igen nevezetes nyereséget érhetnek el. A ki tehát csekély kockázat mellett vagyonát ez uton óhajtja gyarapítani, annak ezen mód különösen ajánlható.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Felkérjük igen tisztelt tagjainkat, hogy a szerkesztői üzeneteket elolvasni szíveskedjenek, mert tekintve attól, hogy levelekre, levelezőlapokra, utalvány- vagy cheque-lapon tett kérdésekre többnyire itt válaszolunk s a beküldött pénzküldeményeket, ha több hóra küldetnek, itt nyugtázzuk, gyakran általános érdekű értesítéseket is adunk, bár névre szólnak.

Jakabfalvi Vincze, Búd-Szent-Mihály. — Platzter Jenő, Boldva. — Halász József, B.-Csaba. — Gyuritzta Antal, B.-Püspöki. — Kiss Lajos, Duna-Pentele. — Egyházy János, Esztergom. — Grunszky Ede, Fiume. — Polgár Sándor, Fiume. — Bertl József, Győr. — Moldoványi Ferencz, Kiszács. — Magyar Mihály, Kisvárdá. — Radó Ignác, Kis-Czell. — Galaczi Buda Ákos, Koskócz. — Házy József, M.-Keresztes. — Holubek Lambert, Miskolcz. — Matyasovszky Gyula, M.-Szék. — Táth Károly, Paks. — Kiss Károly, Piski. — Simon A. Kálmán, Püspök-Ladány. — Ábrahám Lajos, Rigyicza. — Pekurár Simon, Soborsin. — Kondor Gyula, Szilágy-Balla. — Dobos Elek, Szombathely. — Kertész Albert, Szaár. — Orend Márton, Teregova. — Cseh Sándor, Uj-Péteri. — Mátis Gáspár, Zilah. — Ilbsik L. Árpád, Zimony. — Dietz Antal, Gyulafalva. — Lovas János, Nagy-Károly. — Schweitzer Antal, Temes-Monostor. — Nagy Gyula, Szerencs. — Béczy Vincze, Ivanecz. — Könyves Kálmán, Kiskun-Félegyháza. Örömmel vettük tudomásul, hogy a bizalmi állást elfogadták s ezuttal van szerencsénk b. tudomásukra hozni, hogy a feltett kérdések általánosságban lapunkban vannak kellőleg megvilágítva, egyébiránt legközelebb levélben fogunk érdemileg válaszolni, addig is legszívesebben üdvözlöt mindnyájuknak. — Kertész Albert, Szaár. Elkönyveltük a jelzett tagok javára. — Polgár Sándor, Fiume. Elszámolási iv szerint elkönyveltük. — Bárdi János, Gány. A küldött összeget az illetők javára irtuk. — Kiss János, Erzsébetfalva, Nagy Gyula, S.-A.-Ujhely, Gulyás József, Szent-Lőrincz, Schmak Ede, Erzsébetfalva. A küldött 2 korona márczius hóra könyveltetett el. — Stieber Lajos, Kassa. Márczius hóra elkönyveltük. — Gávay Mihály, S.-A.-Ujhely. A küldött 2 koronát márczius hóra elszámoltuk. Horgász Antal, Szolnok. Beküldött 2 koronát 1899. május hóra elkönyveltük. — Horkits József, Bród. Márczius hóra elszámoltuk. — Nagy Imre, Hidas-Németi. Értesítjük, hogy a beküldött 4 koronát elkönyveltük s így 1899. május 1-től 1900. évi április 30-ig tagsági díjaival teljesen rendben van. — Pojmann Vincze, Verőze. Márczius hóra elkönyveltük. — Hulmán János, Petrozsény. A küldött két koronát elkönyveltük, cheque-lapokat elküldöttük. — Andrecsák András, Bártfa. Kért cheque-lapot elküldöttük. — Pék Márton, Ács. Küldött négy koronát 1899. augusztus hóra és 1900. évi április havára elkönyveltük. — Füredi József, Mária-Radna. A 2337. tagkönyvszám irandó a cheque-lapra. — Barabás József, Debreczen. A kértezett ezim a következő: Méltóságos Tolnay Lajos, miniszteri tanácsos, országgyűlési képviselő. Budapest, Muzeum-körut. — Kakas Ferencz, Sziget-Csepel. A cheque-lapokat kérelméhez képest elküldöttük. — Fazekas József, S.-A.-Ujhely. Elszámoltuk. Üdvözljük. — Zsigmond Ferencz, Kézdi-Vásárhely. Beküldött 6 koronát rendben elkönyveltük. — Vizvári Antal, Királyháza. Beküldött 21 korona 34 fillért megkaptuk, rendben elszámoltuk. Üdvözlöt. — Czinege Mihály és Balogh Miklós. Kézhez vett 4 koronát megfelelően számoltuk el. — Bod Gábor, Alsó-Ucsa. Elszámoltuk márczius és április hónapokra. Üdvözlöt. — Kőházy Lajos, Budapest. Elszámoltuk 1900. április és május hónapokra. — Biró Ede, Kovászna. Elszámoltuk a cheque-lapra irtottak szerint. Üdvözljük. — Kiss István, Macs. Elkönyvel-

tük 1900. márczius és április hónapokra. Üdvözlöt. — Balázs Márton, Fazekas János, Fazekas György, M.-Ludas. Megkaptuk, rendben van. — László Ferencz, Maros-Ludas. Elszámoltuk 1900. márczius és április hónapokra. Üdvözlöt. Dietz Antal, Gyulafalva. Beküldött 10 koronát megkaptuk, külön levelet irtunk. Üdvözlöt. — Lutz Ferencz, Zágráb. Sárga László, Fényes-Litke. Elszámoltuk 1900. márczius és április hónapokra. Üdvözlöt. — Flamm József, Miskolcz. Elszámoltuk 1900. február és márcziusra. Üdvözljük. — Kocsis Lőrincz, Gyéres. Elkönyveltük 1900. márczius és április hónapokra. Üdvözlöt. — Petykovszky Mihály, Nemci. 1899. május 1-től 1900. április hó 30-ig teljesen rendben és így jogai is rendben vannak. Üdvözlöt. — Golba Mátyás, Lipótvár. Rendben elszámoltuk. Üdvözlöt. — Kovács Gábor, T.-Szt.-Miklós. Elszámoltuk 1900. márcziusra. — Tóth Károly, Paks. Rendben van, megkaptuk. — Grunszky Ede, Fiume. Megkaptuk, rendben van, üdvözljük. — Nedeczky Ottó, Nagy-Maros. Üdvözljük, köszönjük, megkaptuk. — Döbrösy József, Kaposvár. Megkaptuk. Miért? Szíveskedjék néhány sorral tudatni, hogy esetleg felvilágosithassuk. Ugy látszik félreértés van. — Simovits Gyula, Zsolna. Elkönyveltük 1900. február és április hóra. Üdvözljük. — Fajkos Kálmán, Rozsnyó. Elszámoltuk 1900. április és májusra. Üdvözlöt. — Glosz Károly, Sziszek. Megkaptuk, rendben van. Üdvözljük. — Török János, Korpa József, Uj-Arad. Megkaptuk, rendben van. — Berger Gyula, Budapest. Fent vannak a ministeriumban. Ha a tag 5 évi tagság után elhal és az A) csoportba tartozik, úgy örököse kap 2000 koronát, ha a B) csoportba tartozott, úgy 1000 koronát. — Bartók Béla, Oroszka. Mindkettőt megkaptuk, teljesen rendben van. Üdvözljük. — Giczy János, Esztergom. Elszámoltuk márczius és április hónapokra. — Pap Dénes, T.-Szt.-Miklós. Elkönyveltük, rendben van. Köszönjük. — Nagy Sándor, Királyháza. 1899. május hó 1-től, 1900. április hó 30-ig teljesen rendben van. Üdvözljük. — Frank József, Budapest. 1900. május és június hóra elkönyveltük. — Tóth János, Báltaszék. Köszönettel megkaptuk, rendben elkönyveltük. Üdvözljük. — Kovács Imre, Selyp. Köszönettel vettük, reméljük, hogy most már utolsó lapunk óta minden rendben van. Chequet küldöttünk. Üdvözljük. — Sass Sándor, Budapest. Igen, amint irta, teljesen rendben lesz. Üdvözljük. — Holub István, Hatvan. Kérjük velünk tudatni, hogy miért küldött a 85. sz. cheque-lappal 2 korona 50 fillért? — Máté Kertész, Mihály. Megkaptuk, rendben van. Üdvözljük. — Ugrai János, Szarvas. Beküldött 6 kor. megfelelően könyveltük el. Üdvözljük. — Lovass János, Nagy-Károly. A 222. sz. könyvre májusra 3 korona 40 fillért, a többbit pedig április illetve májusra számoltuk el. Üdvözljük. — Schmiermund Kornél, Vukovár. Elszámoltuk 1900. április, május és júniusra. Üdvözlöt. — Magyar Dénes, Fogaras. Elszámoltuk 1900. márczius és áprilusra. — Kerekes András, Debreczen. Örömmel vettük tudomásul. Reméljük, hogy ezentul ép oly buzgón fogja a tagok és az egyesület érdekeit képviselni, mint eddig. Üdvözljük. — Zettkei László, Zemir. Elkönyveltük 1900. február és márcziusra. — Özv. Péderi Pálné, Kassa. Elszámoltuk 1900. márczius és áprilusra. — Kádár Sándor, Ó-Kér. Elkönyveltük 1900. márczius és áprilusra. — Gulyás Mihály, Győr. Igen, jól értelmezte, 1900. május 1-től 3 korona 40 fillért, mert már 1899. május 1. óta tag, kérjük a tagévallást beküldeni, semmiféle hátrány nem fog belőle származni. Üdvözlöt. — Nagy Lajos, Pojana-Kitérő. Teljesen rendben van 1899. május 1-től 1900. április hó 30-ig, fel van véve természetesen mint alapító tag az A) csoportba. Üdvözlöt. — Vrla Antal, Nebojsza. Elkönyveltük 1900. márcziusra. Torzázs György, Temesvár-Józsefváros. Megkaptuk, itt nyugtázzuk a 4 koronát. — Mihálovits Alajos, Budapest. Megkaptuk, rendben elszámoltuk. Üdvözljük. — Radó Ignác,

Kis-Czell. Köszönettel megkaptuk, rendben elszámoltuk. Üdvözöljük. — *Végh János, Sándorudvar.* Beküldött 3 kor. 40 fillért megkaptuk, teljesen rendben van. Üdvözöljük. — *Till Pál, Dorogh.* Megkaptuk, rendben elszámoltuk. Üdvözöljük. — *Schweitzer Antal, Monostor.* A cheque lapon irottak szerint számoltuk el. Üdvözöljük. — *Tamás János, Nagy-Szeben.* Elkönyveltük 1900. február, márczius és április hónapokra, lapot N-Szebenbe küldjük. — *Szász István, Tövis.* Elkönyveltük 1900. márczius és április hónapokra. — *Nagy Ferencz, 127. Vác.* Igen, csak 1900. május hó 1-től. — *Littomericzky J., Budapest.* Elszámoltuk 1900. márczius és április hónapokra. Üdvözet. — *Madarász B. László, Kőbánya.* Köszönjük. Igen, alapító tag, 1900. május 1-től 3 korona 40 fillért. Üdvözöljük. — *Beránék József, Klostár.* Köszönjük, reméljük, hogy ezen túl is oly lelkesen fogja az egyesületet támogatni, mint eddig. Szívélyesen üdvözöljük. — *Escher Ferencz, Budapest-Angyalföld.* Elszámoltuk 1900. márczius és április hónapokra. Üdvözöljük, cheque-lap ment. — *Nehuta Gusztáv, Csősztelek.* Igen. jogosultsága 1899. május elsejétől kezdődik, mint alapító tag az A) csoportba tartozik, ha azonban a B) csoportba átlépni óhajt, úgy kérjük ezt velünk tudatni. — *Horváth Ádám, Tétény.* Elszámoltuk 1900. április és májusra. — *Bagaméry László, T.-Szt.-Márton.* 1899. május 1-től 1900. május 1-ig teljesen rendben van. — *Wittmann Adolf, Szolnok.* Elkönyveltük 1900. április, május és júniusra. Üdvözöljük. — *Reinsmidt János, Tisza-Ujlak.* Elszámoltuk 1900. április és májusra. Üdvözöljük. — *Holubek Lambert, Miskolcz.* Elszámoltuk, igen a régi tagokra is vonatkozik, üdvözöljük. — *Meda István, Nagyszombat.* Elszámoltuk 1900. márczius és április hónapokra. — *Krámer Simon, Kratz Ádám, Bród.* Alapszabályainkat, ha a miniszteriumtól lejönnek, német nyelvben is kinyomatjuk s azonnal el fogjuk küldeni. Cheque-lapot küldtünk. — *Glozik Mihály, Szarvas.* Elkönyveltük 1900. április és 1899. augusztusra. Üdvözöljük. — *Nagy Zsuzsanna, Bihar-Püspöki.* Elszámoltuk 1900. márczius és áprilisa. Üdvözöljük. — *Zombori Sándor, Gyuricza Antal, Bihar-Püspöki, Vikidál János, Gunja, Kassai János, Kassa.* Elkönyveltük 1900. márczius és április hónapokra. — *Fehér Mihály, T.-Monostor.* Elkönyveltük 1900. április és májusra. — *Udvardi János, Gyanafalva.* A nyugtázásra Káner József pályafelügyező urat fogjuk felhatalmazni, így ő az egylet nevében fog nyugtázni. — *Halász Ferencz, P.-Poó.* Elkönyveltük 1900. április és májusra. — *Bécsy Vincze, Ivaneoz.* Megkaptuk, rendben elkönyveltük. Üdvözöljük. — *Gottrich Márton, Szt.-Lőrincz.* Beküldött 8 koronát megfelelően elszámoltuk. Üdvözöljük. — *Csamangó Ferencz, N.-Zsám.* 1900. márczius és április hónapokra elszámoltuk, jelenleg 1899. május hó 1-től 1900. május hó 1-ig teljesen rendben van. — *Faggyas Sándor, B.-Püspöki.* Tagbevallási iv teljesen rendben, igen, 1899. június 1-től 1900. április hó végéig teljesen rendben van. — *Schmiermund Ernő, Zimony.* Beküldött 8 koronát megkaptuk, megfelelően elkönyveltük. Üdvözöljük. — *Für Vilmos, Fogaras.* Elszámoltuk 1900. április és májusra. Üdvözet. — *Dobos Elek, Szombathely.* 3440., 3235., 3237., 3448., 3585., 3466. sz. tagok részére beküldött tagsági díjakat megkaptuk, megfelelően elszámoltuk. Üdvözöljük. — *Pfeifer Róbert, Szabadka.* Megkaptuk, rendben elszámoltuk. Üdvözöljük. — *Egyházi János, Esztergom.* A beküldött 3 koronához kérünk még 40 fillért jövő hónapban beküldeni, miáltal tagdíjai jövő hónapra is teljesen kiegyenlítve lesznek. — *Geczik János, Ó-Kemencze.* A beküldött 4 koronát elszámoltuk 1900. április és májusra, miután azonban egyesületi jogai már 1900. január hóban életbe lépnek, szíveskedjék jövő hónapban még 1 korona 40 fillért beküldeni, miáltal illetékei jövő hónapra is kiegyenlítve lesznek.

10.000 frt tiszta nyereséget

a legkisebb rizikó mellett elérheti bárki évenként, aki egy

biztos, és az egész Osztrák-Magyar birodalomban engedélyezett értékpapírok kihasználására alakult egyesületbe

mint tag — belép.

Havi hozzájárulás 6 frt, fél rész 3 frt.

Tagsági feltételeket (prospektust) ezen **nagyon szolid** egyesületre nézve ingyen és bérmentve küld (Porto: levél 10, kártya 5 kr.)

AMSTERDAM, A kereskedelmi és Nicolaas Witsenkade 13. hitelbank igazgatósága.

Ügyes képviselők kerestetnek.

Ajánlatok német nyelven kéretnek.

NEM HULL A HAJ, NINCS TÖBBE KOPASZ EMBER

Szenzációt kelt a gyógyfűkivonatom, melyet évek hosszú során át tanulmányoztam, hogy mikép lehessen meggátolni a megkopaszodást.

EXIKÁTOR

1 üveg ára 2 korona 40 fillér.

Felfedeztem és százszoros pénzzel fizetek, ha kétszeri használat után rögtön meg nem szűnik a hajhullás, korpaképződés és mindennemű fejbőrbetegség.

Kapható gyógyszerárakban és mindennemű illat- és piperecikk-kereskedésben

Főraktár: Török József gyógyszertára, Király-utca 12.

Erdélyi főraktár és vezérképviselet: **GÓTH GYULA**, illat- és piperecikk-nagykereskedőnél, Gyulafehérvár, főter.

Vidéki megrendeléseket utánvétellel azonnal eszközöl:

Egyedüli készítő és szétküldési raktára **DOBÉ NÁNDOR**, ur- nőt- és színházi fodrász Budapest, Nefelejts-utca 27.

Czimbalmaim az ezredéves kiállításom kitüntette.

Szalon-czimbalmok

pedálos, barna vagy feketében, kitűnő erős csengő hanggal, erős szerkezettel, 3 évi jótállással. Bolti ár 150 frt, nálam 75 frtért kaphatók. — Alapos tanítást is elvállalok, havonta 8 frtért.

➡ **Árjegyzéket bérmentve küldök.** ➡

JEGESI GÉZA

műokleveles czimbalomkészítő és a vaskoronás czimbalom feltalálója

Budapest, VII., nefelejts-utca 43. sz.

készítési telepen.